“БИРИНЧИПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ «ОИЛАСОҒЛОМ ЭКАН-ЖАМИЯТ МУСТАҲКАМ, ЖАМИЯТМУСТАҲКАМЭКАН-МАМЛАКАТБАРҚАРОР», -ДЕГАН ТАМОЙИЛИНИНГ АҲАМИЯТИ”

Абдураҳмонова Эъзоза Олимқизи
ЖДПУ Тарих факультети талабаси

Аннотатсия: *Ушбу мақоладаБиринчиПриздентимизИ.А.Каримовнинг жамиятнинг бош бўғинибўлганоилахакидагиқарашлариифодалашгахаракатқилинган.*

Калит сўзлар: *Оила , жамият, Конституцияси, Никоҳ, ИсломКаримов, Оилакодекси, Ижтимоийҳимояйили, ВазирларМахкамаси.*

Бугун оиланинг беназир нуфузи, улкан ижтимоий аҳамиятгамоликвоқеликэканлигихечкимдашубҳатуғдирмайди. Оилажамиятнингасосийҳужайрасиваижтимоийтаянчидир. Ҳарбироиланингбахтиёрлигивафаровонлигипироварднатижадажамиятнинг барқарорлиги, гуллаб-яшнашиҳамдафаровонлигишартидир. Оиланафақатинсоннаслинидавомэттиришомилисифатида, балкижамиятазоларини, айниқса, ўсибкелаётганёшавлоднимиллийистиқлолғоясиасосидатарбиялашмасканиси фатидакаттааҳамиятгаэга.[22]

Биринчи Президентимиз истиқлолимизнингилккунларидан бошлабжамиятнинг асосий бўғиниҳисобланганоилага, оналикваболаликмуаммоларигаўтамуҳимдавлатаҳамиятигамоликмасаласифа тидаэътиборберди. Республикамиздабуборадамустаҳкамҳуқуқийбазаяратилди. ЎзбекистонКонституциясининг XIV- боби“Оила”дебномланади. Мазкур бобнинг 63-моддасида “Оила жамиятнинг асосий бўғинидирҳамдажамиятвадавлатмуҳофазасидабўлишхуқуқигаэга. Никоҳтомонларнингихтиёрийрозилигиватенгҳуқуқлигигаасосланади”, дейилганбўлиб, 64-модда“Ота-оналарўзфарзандларинивоягаетгунларига қадарбоқишватарбиялашгамажбурдирлар. Давлатважамиятетимболаларниваота-оналарнингвасийлигидамаҳрумбўлганболаларнибоқиш, тарбиялашваўқитишнитаъминлайди.

[22]Юксак манавият ва қонун устуворлиги асосида яшаш, эл-юртга садоқат, адолат, ҳалолик ва жасорат фазилатларини камол топтириш Т.: “Ўзбекистон” НМИУ, 2013, 269-бет.

Болаларгабағишланганхайрияфаолиятларинирағбатлантиради”, дейилганбўлса, 65-моддасида эса: “Фарзандлар ота-онасининг насл-насабидан ва фуқароликҳолатиданқатъийназар, қонунолдидатенгдирлар. Оналикваболаликдавлаттомониданмуҳофазақилинади”, дебқайдэтибқўйилган.[23]

Мамлакатимизда оилага жамиятнинг асоси, муҳимбирбўғини сифатида қаралади, бунафақатшахсиймасала, балкиуижтимоийаҳамияткасбэтади. Зеро, комилинсонҳартомонламафаровон, бекамукўст, соғломоиладатарбиятопади, улғаяди. Соғломавлоднивоягаетказиш, соғломоилавиймуҳитнишакллантиришдавлатсиёсатининг устувор йўналиши сифатида эътироф этилгани бежиз эмас.

“Оила”, -дейди Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президенти Ислом Каримов-ҳаётнингабадийлигини, авлодларнингдавомийлигинитаъминлайдиган, муқаддасурф-одатларимизнисақлайдиган, шубиланбирга, келажак насллар қандайинсонбўлибетишишигабевоситатаъсиркўрсатадигантарбияўчоғи...”[24]

Умуман олганда, мустақилликйилларидамамлакатимиздаболаларсаломатлиги, уларнингбаркамолавлодсифатидашаклланишийўлидаулуғворишларамалгаоширилди. БиринчиПрезидент соғломбола, энгавволо, соғломваахилоиланингмевасиэканинитаъкидлайди: “Бизоиланиҳаётдавомийлигинитаъминлайдиган, келажакнаслларитақдиригакучлитаъсиркўрсатадиган, тарбиямасканисифатидақабулқиламиз. Катталаргаҳурмат, кичикларга иззат, одамийлик, меҳр-оқибат, ўзВатанига, халқигасадоқатлибўлишкабиолижанобфазилатларайнаноиладашаклланади”[25].

Давлат томонидан оилага доимо ғамхўрликқилиш, унгаҳартарафламамоддийёрдамкўрсатишинсонпарвардемократикҳуқуқийда влатнингмуҳим вазифаларидан биридир.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 65-моддасининг иккинчи ҳамдаОилакодекси 4-модасинингбиринчиқисмигабиноаноила, оналик, оталикваболаликдавлатҳимоясидадир.[26]

---

[23] Каримов И.А. Мамлакатимизни модернизация қилиш йўлини изчил давом эттириш –тараққиётимизнинг муҳим омилидир.//Адолат. 2010, 10 декабр.
[24] 1998 йил-Оила йили. Т., 1998 йил, 9-10-бетлар.
[25] “Халқ сўзи”, 2013 йил 7 декабр.
[26] Юксак маънавият ва қонун устуворлиги асосида яшаш, эл-юртга садоқат, адолат, ҳалоллик ва жасорат фазилатларини камол топтириш. Т.: “Ўзбекистон” НМИУ, 2013, 272-бет.

Мамлакатимизда оиланинг давлат муҳофазасидабўлишиниЎзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг Оила, оналик ва болаликни ижтимоий муҳофазақилишмажмуикотибиятиолибборади.

Ўзбекистоннинг Биринчи Президенти ташаббуси билан 1998 йилнинг “Оила йили” деб эълон қилинишитуфайлишуйилдаоиламанфатлариучунбарча манбалар учун 144, 8 милиард сўм давлат бюджетидан ажратилиб, бу маблағнингдеярлиярмидавлатбюджетиданқопланди.[27]

Айниқса, мамлакатимиздаёшоилаларгаалоҳидаэътиборқаратилмоқда. “ЎзбекистонРеспубликасинингёшларгадоирдавлатсиёсатинингасослари тўғрисида”гиқонун, “Ижтимоийҳимояйили” (2007 йилреспубликамизда“Ижтимоийҳимояйили”дебэълонқилинганэди). Давлатдастуригамувофиқёшоилаларнимоддийвамаънавийқўллаб-қувватлашниянадакучайтириш, меҳнатфаолиятинибоғлашвамустақилҳаётга кириб келишда уларга зарур ёрдам кўрсатиш, барқарордаромадманбаларинишакллантиришмеханизмлариваамалийрағбат лантиришомилларинияратиш, уларнингуй-жойвамаишийшароитларинияхшилашмақсадидаЎзбекистонРеспубликасиБи ринчиПрездентининг 2007 йил 18-майдаги “Ёш оилаларни моддий ва маънавий қўллаб–қуватлашгадоирқўшимчачора-тадбирлартўғрисида”фармониқабулқилинди.[28]

Хулоса қилибайтганда, оилашундаймаконки, ундаавлодларкамолтопади. Ундамиллат, халқяшайди. Демак, оилажамиятнингтабиийҳужайраси, ижтимоий асосидир. Оила қанчаликмустаҳкамбўлса, жамиятҳамшунчаликмустаҳкамбўладиватезривожланади. Зеро, жамиятасоси-оиланингмоддийваижтимоийжиҳатданмустаҳкамланибборишиғоятмуҳимаҳа миятгаэга.

МақоласўнгиниЎзбекистонРеспубликасиБиринчиПрезидентиИ.А.Карим овнингқуйидагификр-мулоҳазаларибиланякунламоқчиман: “Энгмуҳимвазифахалқчил, адолатпарваржамиятнивужудгакелтириш. Бужамиятпойдеворини, энгаввало, бойвабадавлат, меҳнатқадрини биладиган, маънавий соғломвамаданийсавиясибаландминглабвамиллионлабоилаларташкилэтади.”[29]

---

[27] Ўша манба. 274-бет.
[28] “Халқ сўзи” 2007 йил 19 май.
[29] Каримов И.А. Ўзбекистон: Миллий истиқлол, иқтисод, сиёсат ва мафкура. Т./ Т., 1996, 14-15-бетлар.